

Lublaňský LPP sází na vodíkové autobusy

29.08 2023 19:11, Matěj Stach, Autobusy

Slovinská metropole by se v příštím roce měla dočkat návratu elektrického pohonu do městské hromadné dopravy. Nebudou to ale ani tramvaje, ani trolejbusy, které už ulice Lublaně v minulosti postupně vyklidily; Ljubljanski potniški promet chce totiž ještě letos vypsat výběrové řízení na dodávku 15 autobusů s vodíkovým pohonem. Společně s nimi plánuje pořídit také 20 článkových vozů na plyn, v příštím roce poté otevře brány elektrobusům. Velké nákupy pošlou do důchodu Avtomontaže.

Lublaň se stejně jako další města v Evropské unii musí vypořádat s novou podobou evropské směrnice 2009/33/ES o podpoře čistých a energeticky účinných silničních vozidel. Ta stanovuje pro všechny státy minimální podíly tzv. čistých vozidel (městských autobusů) při zadávání veřejných zakázek. Slovinské cíle v této oblasti patří při srovnání s ostatními členskými státy mezi ty vůbec nejnižší, činí konkrétně 28 % v období do 31. 12. 2025 a 40 % v navazujícím období 1. 1. 2026 až 31. 12. 2030. Polovina autobusů musí být přitom zcela lokálně bezemisních, zbytek mohou tvořit částečně bezemisní vozidla, jako jsou hybridní autobusy s možností dobíjení, vozy na bioplyn nebo syntetickou naftu. Ještě nižší podíly pro zajímavost platí pouze v Rumunsku a Chorvatsku, Česká republika má cíle nastavené na hodnotách 41, resp. 60 %.

Ljubljanski potniški promet má nyní ve stavu 213 městských nízkopodlažních autobusů, z nichž tvoří dvě třetiny článkové vozy. Celá flotila je vybavena klimatizací (kromě jediného článkového Citelisu) a to včetně nejstarších strojů z Avtomontaži (r. v. 1996–2000). Necelých 100 autobusů (přesně 97) je poháněno stlačeným zemním plynem, jenž by měl být od příštího roku postupně vytlačován biometanem. Průměrné stáří loni činilo 11,2 roku, přičemž letos se s ohledem na přerušenou obnovu flotily pouze o další rok zvýší.

Až do Brezovice pri Ljubljani ujel Irisbus Citelis 12M CNG ev. č. 119 na lince 6B před bouřkou. Lublaňské autobusy nejsou opatřeny klasickými ev. č. jako je zvykem v tuzemsku, jejich číslo určuje registrační značka ze speciální řady LPP. (foto: Matěj Stach)

Ve vozovém parku LPP převládají autobusy MAN Lion’s City různých generací i délek, podnik jich vlastní celkem 83. Významný podíl drží v Lublani také Mercedes-Benz, jehož vozů Citaro a Conecto LF bychom ve městě napočítali 64. Vedle 23 dožívajících Avtomontaží vycházejících z modelů od již zmíněných německých výrobců tvoří poslední větší množinu 23 autobusů Irisbus Citelis 12M CNG, které doplňuje jeden článkový exemplář.

Město, jež je domovem pro 280 tisíc obyvatel, dosud elektrobusy pouze testovalo, stejně jako jeden vodíkový autobus. Jako první Lublaň navštívil v říjnu 2017 Solaris se svým Urbinem 12 electric, prosinec 2020 poté patřil elektrobusu MAN Lion’s City 12E a červen 2022 zase Ivecu E-way. Letos zatím slovinskou metropoli dvakrát navštívili Číňané – v únoru to byl článkový Higer KLQ6186GEV vybavený superkondenzátory a naposledy v srpnu 2023 BYD se svým modelem K9UD.

Vodíkový autobus Toyota/CaetanoBus H2.City Gold během prezentace v Lublani. Stejný vůz byl v prosinci zapůjčen do Mostu a Litvínova. (foto: Toyota)

Mezitím měla Lublaň zapůjčený vodíkový autobus Toyota/CaetanoBus H2.City Gold, který se ve městě představil během loňského zářijového Evropského týdne mobility. Vůz byl nasazován na linku č. 2, jejíž trasa se částečně prolíná s kolejemi první a zároveň poslední tramvajové linky ve městě (1901–1958). Minimálně starosta Lublaně, svérázný politik Zoran Janković, je do nejlehčího plynu dlouhodobě zakoukaný a už na tiskové konferenci při představení vozidla mluvil v souvislosti s vodíkem o velkých plánech, výrobě pomocí elektrolýzy vody a vodíkové soběstačnosti. Rovnou přitom prohlásil, že autobus z Lublaně už neodjede, jelikož si ho město koupí. Připravená suma 250 000 eur (asi 6 milionů Kč) však překvapivě nebyla dostačující. Jelikož se zástupce Caetana nad starostovou nabídkou neslitoval, vyrazil následně vůz na další testy po Slovinsku a v prosinci 2022 navštívil také Most s Litvínovem.

Příští rok má do města dorazit dalších 20 mild-hybridních plynových článkových autobusů. MAN ve stejné konfiguraci na snímku projíždí ulicí Dunajska cesta, která v minulosti byla tramvajovou i trolejbusovou tepnou. (foto: Matěj Stach)

Vodíkové sny se nakonec mají splnit v příštím roce. LPP chce ještě letos vyhlásit tendr na 15 autobusů s vodíkovým pohonem. Jejich délka zatím nebyla specifikována, zřejmě ale půjde o standardní vozy. Předmětem dalšího souběžného tendru má být dodávka dvou desítek článkových autobusů s pohonem na stlačený plyn, přičemž se má jednat o vozy v mild-hybridním provedení. Takových už po městě deset jezdí, jde o autobusy MAN Lion's City 18C EfficientHybrid pořízené v loňském roce (ev. č. 300–309). Vedle výběrových řízení na vodíkové a plynové autobusy plánuje Ljubljanski potniški promet v příštím roce 2024 vypsat tendr na elektrobusy v provedení Overnight Charging, což je v příkrém rozporu se strategií pro roky 2022 až 2027, jež naopak počítá s budováním rychlonabíjecích stanic.

V průběhu příštího roku by měly být vyřazeny všechny autobusy plnicí emisní normu EURO III a nižší, což je v podmínkách LPP celkem 39 Avtomontaží a nejstarších vozů MAN NL 223 a NG 313 (Lion's City). Od roku 2027 pak počítá zmíněná strategie pouze s vodíkovými autobusy, elektrobusy a vozy na stlačený biometan. Když se podaří uskutečnit všechny nyní plánované nákupy vozidel, podaří se vytyčené cíle splnit.

Url: Lublaňský LPP sází na vodíkové autobusy